

“Tenim l’obligació de ser valents i feliços, plantar cara al desastre”

Tot i haver publicat algunes novel·les, Rafa Gomar és, segurament, un dels autors que ha conreat amb més intensitat el gènere de la narrativa curta al País Valencià. La seua darrera i ben il·lustrada criatura s’anomena *Bé, perdona’m, però estan esperant-me* (Tres i Quatre, 2014), un passeig perturbador entre les runes de les relacions humanes amb puntuals concessions a l’esperança.

—Un misteri: hi ha autors que tenen les històries al cap en format llarg. I uns altres, com és el vostre cas, a l’inrevés. Respon això a alguna raó especial?

—M’ho he preguntat però no sé exactament per què. Sí que és veritat que tinc una tendència natural a les distàncies curtes i els gèneres híbrids com el dietari, que són una mica de composició de *collage*. Crec que és una qüestió de temperament. El símil podria ser el del corredor de 100 metres i el de 10.000 o marató.

Quan u escriu ha de saber vulnerar el seu temperament, però jo em moc millor en les distàncies curtes.

—Per impaciència?

—No. De moltes novel·les me’n sobren cinquanta pàgines. M’agrada més la síntesi que esplaiar-me, que tampoc no hi tinc res en contra. Són estils o maneres de ser.

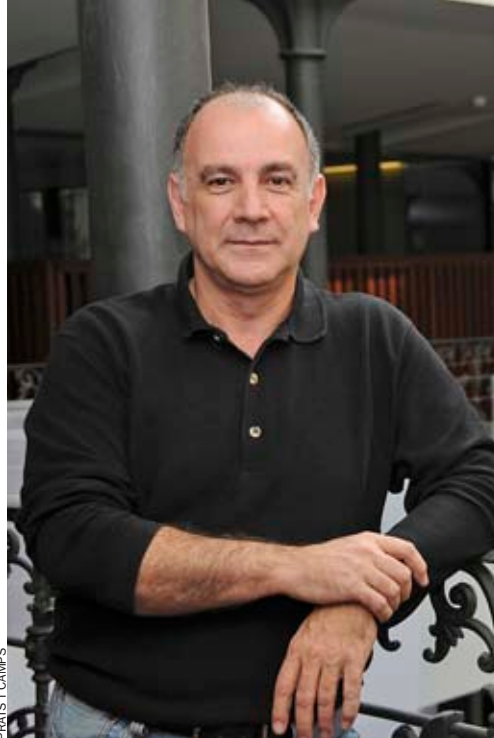
—“Tremolors”, el relat que obri, pot ser un compendi de com abordar la narrativa breu: curt, intens i amb un final molt colpidor. L’elecció supose que no és casual.

—Sense entrar massa en la teoria, els relats dels escriptors sud-americans són diferents pel que fa al ritme i la força dels europeus o els nord-americans. Al principi estava decantat pels sud-americans. I és un tipus de conte que he fet i que continue fent perquè m’agrada. Però en el llibre hi ha una altra manera de veure el relat diferent del que havia fet fins ara.

—Amb més desenvolupament psicològic dels personatges?

—Sempre m’ha preocupat molt el llenguatge i la forma. Hi ha personatges que es defineixen més pel seu llenguatge que pel que jo conte d’ells, si és alt o baix o porta ulleres. L’acció, més la psicologia, més el llenguatge, és el que conforma els personatges. Després, m’agrada fer provatures formals.

—D’això volia parlar, perquè el llibre no m’ha semblat gens acomodatíci: hi ha registres diferents, hi ha contes desdo-

Rafa Gomar, fotografiat al Centre Octubre.

blats, com “A la vora d’un camí”...

—A diferència de molts autors que agafen un to de conte i l’estiren, intente que hi haja diversitat, fins i tot arriscant-me: “Cada dia, cada nit” és un relat amb set històries de les quals sols hi ha l’inici. Això és un risc que pot eixir bé o malament, però crec que les històries tenen una força dramàtica que tampoc no importa molt com acaben.

—Llegint el vostre llibre pensava en l’observador que seu i va acoblant històries a les persones que veu.

—Això és el que fa el personatge de “Cappuccino”, un dels relats, que està al bar i és el *voyeur* que s’alimenta més de la vida dels altres que de la pròpia, que atribueix històries a la gent que passa pensant no ja si podria ser, sinó que és. Que siga veritat o no és una altra qüestió.

—Forma part això dels vostres procediments?

—Sí.

—I a banda, d’on traieu les idees? Mireu premsa, coses que ixen a la televisió o que us conten?

—És una suma de coses, bàsicament vista i orella. Jo vaig sempre també amb llibretetes i paperets a veure què em conten, que capte en converses d’amics. Les lectures també són importants, una font d’inspiració, però sobretot mirar i escoltar. No sé de què depèn, perquè de vegades mire i escolte i no trobe absolutament res. I de les històries que escric n’hi ha algunes que funcionen i altres que no. I no sé exactament per què.

—Hi ha idees que afloren després de molt de temps?

—O que es repeteixen. Això és símptoma que m’interessa un tema. Si escric una novel·la, que em costa més, faig esquemes. Però els relats els faig a base de repetir i reescriure, acoblant la forma i els arguments.

—“Lamborghini” no és un relat que et reconcilie precisament amb l’espècie humana. Però al llarg del volum la cosa s’equilibra. És un procés conscient?

—No, el que passa és que tinc una contradicció personal: crec que la humanitat és un desastre. Però, al mateix temps, crec en la humanitat. I crec que davant del desastre, la gent tenim l’obligació de ser valents i feliços, plantar cara.

Xavier Aliaga